Čuvar blaga

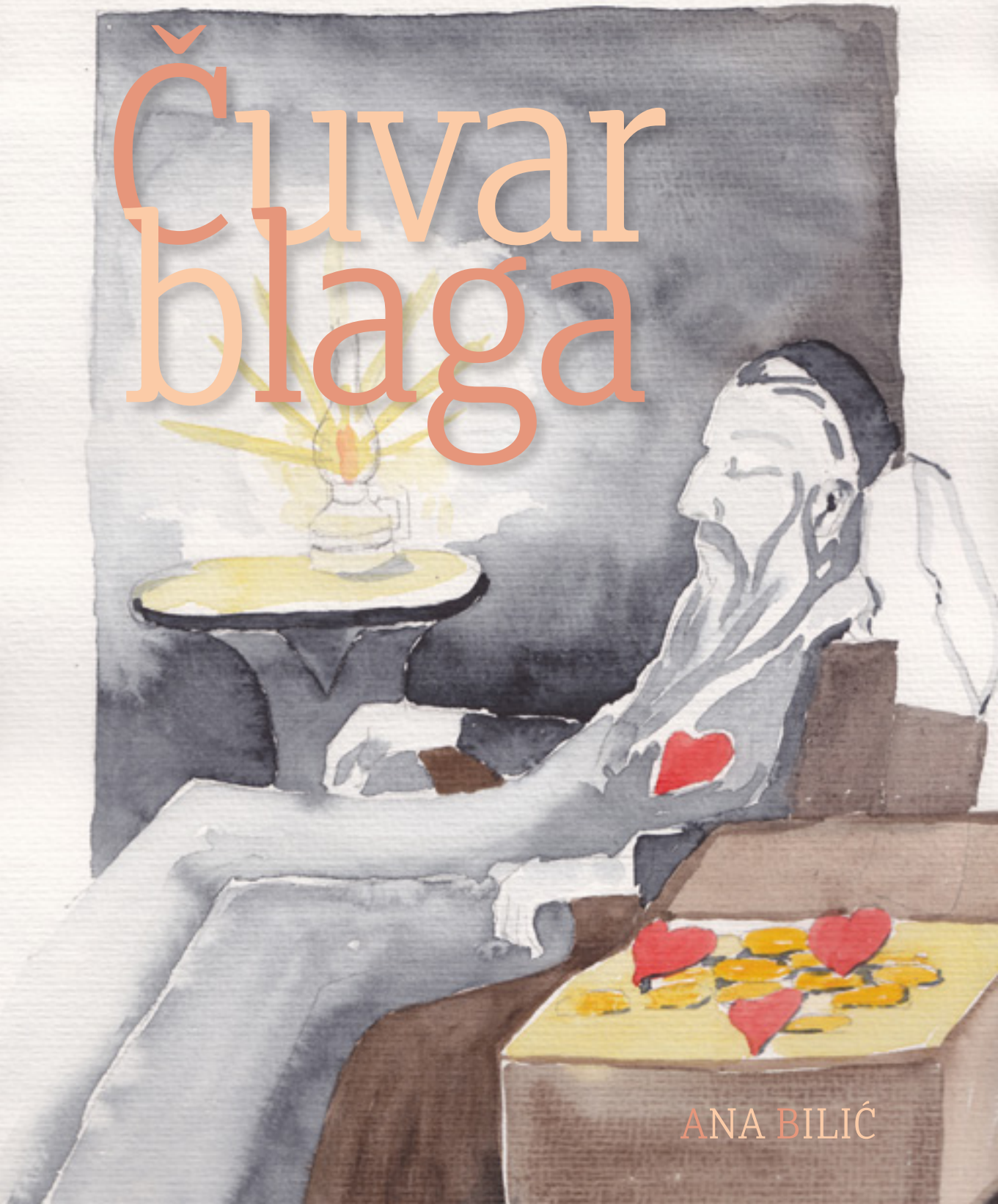

ANA BILIĆ

Čuvar blaga

ANA BILIĆ

1. dio

ZAČETAK LEGENDE

1 Negdje oko sredine; ali krenimo kao da je ispočetka (čitaj UVOD ako te je volja)

Hm?! Ima li glupljeg načina na koji bih započela priču; i to uzbudljivu i misterioznu kao što je ova? ČUVAR BLAGA sigurno zaslužuje nešto puno domišljatije od „hm". Ali trenutno ne mogu smisliti ništa bolje od ovog dosadnoga i već previše ponavljanog „hm" kako bih opisala zbunjenost koju sam osjetila jučer. Bilo je to još jedno obično, kasno jesenje popodne u našemu malom domu. Na kauču smo se odmarali moj muž i ja. I Zvirko, da ne zaboravim. Jer ne može to bez Zvirka. On je uvijek tu negdje; zviri svojim prevelikim očima, čak i za jednu mačku. I sad se opet mota oko mene, dok pišem ovo; i ljubomorno mi gura njuškicu u lice jer ga zanemarujem. A, Zviri moja!

No vratimo se mi našoj priči i jučerašnjem popodnevu, dok nisam izgubila i ono malo vašeg čitateljskog zanimanja (a nadam se kako se barem netko odlučio samovoljno pročitati ovu priču, a ne zato što je u sklopu lektire).

Kao što sam već napisala, bilo je to još jedno obično popodne u našem malomu domu; ništa posebno; moj muž, Zvirko i ja. Znate ono kako najmanji šum može pokrenuti lavinu, kako se svaki veliki izum u početku čini kao ludost; tako i svaka najveća avanutura krene upravo od najobičnijih stvari ili jednog sasvim običnog popodneva. Nije mi puno trebalo da se počnem sjećati; sasvim mala iskrica vatre koja je jučer pucketala u kaminu opet je rasplamsala veliki požar mog sjećanja. I premda je svako drvo u kaminu gorjelo potpuno isto i proizvodilo gotovo identičan zvuk, nešto je u toj vatri bio drugačije; kao da je u svom plamenu nosila miris i zvuk mog davno zaboravljenog djetinstva. I tog sasvim običnog popodnevna odjednom nesta i mog doma, i mog muža, i mog Zvirka, i mog kauča, i naposljetku i mene! Osta samo sjećanje na jedno davno izgubljeno vrijeme, na jednu veliku zaboravljenu avanturu; samo osta ČUVAR BLAGA!

2 Odakle sve dolazi

(čitaj POČETAK ako te baš volja)

Odakle sve dolazi?! Na to pitanje odgovor još nije našla ni filozofija, a ni religija. Mnogi su pokušali, ali nitko nije baš sasvim uspio. Pa odakle sve dolazi? Uistinu? Znate li možda? Odakle svijet, odakle cvijet? Odakle ti, odakle ja? Odakle i ova moja priča što se uporno želi ispričati? Odakle sve dolazi? Odgovor najbolje znaju djeca, a ona će vam reći: od mame ili od tate. A to znači samo jedno – sve dolazi iz ljubavi! Sve dolazi iz srca! Pa i ova naša velika avantura. (Nikako je nemojte smatrati bajkom, već avanturom jer bajke su priče prepune izmišljenih likova i događaja, dok je ovo sasvim istinita priča. Samo je, eto, prepuna neobičnih događaja, pa bi mnogi mogli posumnjati kako se nikada nije stvarno dogodila. Ali sjetite se da ništa ne može iznenaditi više od stvarnosti; zato ovo i jest stvarna priča koja će vas jako iznenaditi, usuđujem se reći zapanjiti i ostaviti bez daha!)

Na početku i kraju svakog vremena postoji samo jedno: SRCE. Srce iz kojeg na svakom početku sve dolazi. Srce u koje se sve na svakom kraju vraća.

No nemojte krivo pomisliti, ovo nije priča o jednom velikom SRCU; ovo je priča o ČUVARU tog srca, o onom zbog kojeg je moguće da se sve događa, to jest da sve ima svoj početak i kraj. Svaka priča ima svoje glavne likove, svaka drama svoje glumce ili ako želite riječima odraslih, svaka država svog državnika. No ovo nije još jedna takva priča; u njoj nema glavnih likova; u našoj drami nisu

najbitniji glumci ili ako želite riječima odraslih, ovo nije država radi državnika. Ovo je priča o onima nabitnijima, o onima zbog kojih jest i svijeta i vijeka, o onima koji čine sve mogućim, ali su neprimjetni, ponekad i zanemareni. Naša je je priča o sporednim likovima, naša drama je remek-djelo scenarista i redatelja ili ako želite riječima odraslih, ovo je država čovjeka.

Oduvijek sam željela napisati priču o sporednim likovima: o patuljcima umjesto o Snjeguljici, o vilama umjesto o Trnoružici, o Zvončici umjesto o Petru Panu. Jer kad pogledate malo bolje, shvatite da se Snjeguljica ne bi spasila da nije bilo patuljaka. Isto je tako bilo i s Trnoružicom, i Petrom Panom, i tisućama drugih samo naoko bitnih likova, dok su pravi junaci ostali skriveni. Zato je ovo priča o pravim junacima koji nisu tražili slavu za svoja junaštva, već su ih napravili iz dobrote koja je ispunjavala njihovo srce.

Oduvijek sam željela napisati priču o sporednim likovima, a nisam ni sanjala da bih je mogla doživjeti.

Pa evo kako glasi priča o pravim junacima.

3 Priča o pravim junacima (čitaj što god te volja)

Bilo je to davno, ali ne tako davno da bi mi se izbrisalo iz sjećanja.

Zločesti kralj Zao Zli odlučio je da ne želi umrijeti. Trebale su mu godine i godine, stoljeća i stoljeća te napokon tisućljeće da otkrije način kako prevariti svoju smrt. Proživio je tisuću godina samo smišljajući način, a dan njegove smrti bio je bliži no ikad. Stoga je odlučio djelovati brzo. Trebao je ukrasti Srce. Jer sve ima svoj početak i kraj; samo je srce bilo vječno. S njim je sve počimalo, s njim je sve završavalo. Zao Zli je znao da je to jedino rješenje.

Ali kako ukrasti Srce?! Nije si mogao dopustiti još tisuću godina razmišljanja o tome, pa pozva k sebi sve najzločestije, najopakije i najgnjusnije stvorove svijeta. Ali nitko ništa. I takvim je bićima ukrasti Srce ipak bilo previše.

Razočaran ode do rijeke i zagleda se u vodne dubine. Volio je tako dugo gledati u dno rijeke; jer to su bila vrata Čovjekova svijeta. Možda je ipak preteško reći da je volio, jer on je ipak bio zločesti kralj koji ništa nije volio, stoga ćemo reći da je uživao. Sa svoje je strane Zao Zli mogao vidjeti što se događa u Čovjekovom svijetu, no ljudima je to bilo nemoguće. Na dnu je rijeke za čovjeka bio samo mulj, pijesak, riječni rakovi i školjke te koja stabljika lopoča i šaša. Stajao je Zao Zli satima i uživao u ljudskoj gluposti i neznanju.

– Kako li su samo priprosti ti ljudi! Uvijek polaze samo od sebe i misle samo na sebe. Za njih nema ništa na ovom svijetu – osim čovjeka. A kolika li je tek

ljudska glupost! Pih! - mislio je tako.

Zabavljao se još neko vrijeme promatrajući ljude kad mu pažnju odnese ragovor dviju djevojaka što su sjedile uz obalu rijeke.

- Kako si samo mogla biti takva?

- Ali ja nisam ništa učinila!

- Upravo to! To je ono najgore! To što baš ti nisi ništa učinila!

Galama je postala sve veća, a Zao Zli sve zainteresiraniji za prepirku djevojki.

- A što sam to trebala?

- Što si trebala? I ti to još pitaš? Kako te nije sram? Razljućeno je urlala jedna od djevojaka, dok se zli kralj sav vrpoljio od nestrpljivosti.

- Sram? Ali nisam učinila ništa loše!

- Ali isto tako nisi učinila ni ništa dobro. Nisi učinila baš ništa da spriječiš to loše. Ti nisi učinila baš ništa.

- A što sam trebala učiniti?

- Ono što je ipravno.

- Što je ispravno?

- Ako to još uvijek ne znaš, koji je smisao da ti ja bilo što kažem, hoćeš li ti to uopće shvatiti?

- Opet ponavljam: nisam učinila ništa loše. Zar to nije dovoljno?

- Kako bi spriječila da se nešto loše ne dogodi, nije dovoljno ne učiniti ništa. U životu nije dovoljno biti promatrač, treba djelovati. Uvijek pokušavati riješiti probleme; i kad su tvoji i kad nisu. Jer vrlo često problemi koji nisu tvoji mogu tvojima postati. Kao sad. Trebala si to spriječiti na vrijeme, a ne dopustiti da se ovo dogodi.

Zao Zli je upijao u se svaku riječ.

- Nisam ja kriva što se zaljubio u mene.

- Bljak! - pomisli zločesti kralj - mrzim ljubav. No unatoč tomu odluči i dalje

prisluškivati razgovor djevojaka. Nešto mu jednostavno nije dalo mira. Osjećao je nešto, ali još uvijek nije znao što. Znao je samo da je ovo razgovor koji mora poslušati do kraja.

- Zavodila si ga!

- Nikad!

- A što je sa svim onim pogledima, uzdasima, napućenim usnicama, slučajnim dodirima?!

- Tko mu je kriv? Nije se trebao zaljubiti!

- Možda. Ali isto tako i ti nosiš dio odgovornosti.

- Ne. Ja ga nisam natjerala da se zaljubi.

- On to sigurno nije tražio.

- Ja mu nisam kriva.

- Možda ne toliko, ali i na tebi je dio odgovornosti. On umire.

- Može umrijeti što se mene tiče.

- Kako nešto tako dobro može u isto vrijeme biti tako loše?! Kako se može umrijeti zbog ljubavi? Zbog ljubavi se živi! Najubojitije su stvari koje daju život, najveće zlo dolazi od onog što bi trebalo biti samo dobro. Valjda se zato umjesto da se najdivnije živi, najbolnije umire od ljubavi. To je agonija koja ne prestaje. To je očaj koji te razdire i nema kraja. Svi te zovu tvojim imenom, mada ti ono više ne odgovara jer si promijenjen, potpuno promijenjen i izvana i iznutra. I kako te uopće mogu zvati tvojim imenom kad ti ime osobe koju tako silno voliš više odgovara. Jer ti više nisi ti, ti si ta osoba koju voliš, koja je neprestano u tebi i sa tobom, koja kuca i kuca u tebi, i raste i raste. I kad pomisliš da više ne može rasti, ta ljubav i dalje raste i širi se, sve dok tvoje tijelo ne postane premalo da bi je zadržalo. Misliš da ćeš se raspasti od ljubavi, a onda opet to je ono jedino što te drži. Možeš li zamisliti tu agoniju? To je život u svojoj smrti. To je smrt u tvom životu!

- Nije me briga.

- Kako te nije briga kad si ti uzrok toga? I ti nosiš dio odgovornosti.

- Nije me briga, sam je kriv što umire. Ja nisam učinila ništa. Uostalom, jedino je za njega ljubav loša, a za sve ostale dobra. Znaš kako se kaže: i kad umre, čovjek nije mrtav ako je u nečijim mislima i srcima. Što me više ljudi bude voljelo, više će misliti na mene i biti ću gotovo besmrtna. Eh, trebala bih biti glumica. One su vječne. Njih se svi sjećaju i vole ih. Besmrtne su i na fimu i u mislima obožavatelja. Eto, to je sve što ti treba kako bi bio besmrtan. Znati kako zavesti! – zahihota se umišljeno.

Zao Zli se prene.

- Pa to je odlično! - pomisli. Ja sam pozvao sebi sve najzločestije, najopakije i najgnjusnije stvorove svijeta i nitko od njih nije mogao smisliti kako ukrasti Srce, a jedna priprosta „čovjekica“ je to uspjela bez imalo truda! Pa to je odlično - pomisli i obliže usne. - O kako li je samo beskrajna ta ljudska glupost! Prevario sam se! Nema veće zlobe doli one ljudske! Otrovno je to nešto što im kuca u grudima!! Divno li su gnjusna ta stvorenja! Tako bespomoćna u svojoj gluposti, tako slijepa u svojoj zloći. I bez imalo truda tako jako uspiju nanijeti bol jedni drugima. A u čitavoj toj bolesnoj igri najuspješniji su dobri ljudi, koji ne naprave ništa kako bi spriječili zlo! A kakvih li divnih stvorenja! O, koliko gluposti i zlobe u samo jednom ljudskom umu! O, koje li divote! Ono što može napakostiti jedan ljuski um, ne može smisliti sva zloba moga svijeta! - radovao se u sebi zločesti kralj.

Trebalo je brzo djelovati. Pohita u svoje dvore. Pripremit će se i prijeći u Čovjekov svijet, zavesti lakovjernu „čovjekicu” i ukrasti joj Srce! Tako ću pobijetiti smrt! Imat ću Srce i postojat ću zauvijek!!!!

- O, kakve li divne zlobe! - poviče kroz raskoš svojih dvora.

- Zlobe, obe, be, e, e!!! - odvraćala je jeka.

4 U Čovjekovu svijetu

(glavno je da čitaš)

Zao Zli je imao sve, samo ne vrijeme. Stoga je djelovao odmah. Nabacio je na sebe odjeću nemira, nazuo obuću prezira i namirisao se zlobom. Trebalo je još samo odlučiti što će biti u Čovjekovom svijetu. Bogataš! Nije bilo teško odlučiti. Njih nitko ne pita čim se bave, kako su se obogatili i odakle dolaze. Njih nitko ništa ne pita. Glavno je da imaju novaca.

I krenuo je tako Zao Zli prijeći rijeku.

– Treba naći što neviniju, što lakovjerniju i što već „čovjekicu" koju ću zavesti – promrmlja sebi u brk.

Na obali rijeke lupnu dvaput nogom. Rijeka se uzburka. U sredini nasta vodeni kovitlac koji se podiže u vis, obuhvati zlog kralja i unese ga u svoje dubine. Rijeka se ubrzo smiri. Površina se zazrcali poput ulja, kao da se maločas ništa nije dogodilo. Vrata Čovjekova svijeta bila su ponovno zatvorena. Zao Zli bio je s one strane.

Premda će mnogi pomisliti kako je zli kralj i s čovjekove strane bio na obali rijeke, prevarit će se. Ono što je iz njegovog svijeta vodilo u čovjekov nije nužno bilo i obratno.

Zao Zli se našao u velikom gradu. Rijeci nije bilo ni traga.

– Nemam vremena – pomisli – bolje je da krenem. Što prije krenem, prije ću

stići!
I tako učini.
Kako je znao sve o svemu - dobro ne baš sve, ali većinu o većini - znao je kako dalje treba djelovati.
- Kupit ću najraskošniju kuću u okolici, organizirat ću zabavu za useljenje, a ostalo se zna. Ipak sam ja bogataš. A u Čovjekovom svijetu to je ono što je jedino bitno. Ne sumnjam da ću ubrzo, ako ne već i danas, pronaći priglupu „čovjekicu". Eh, proveo sam tisuću godina razmišljajući kako prevariti smrt, a sad imam tek nekoliko tjedana da to i učinim - bolno uzdahne.
Koliko god zloban da si, u čovjekovom se svijetu nije lako snaći. Sa strane rijeke Zao Zlog dobro se znalo tko je loš, a tko dobar. No u Čovjekovu svijetu to nije bilo jednostavno prepoznati. Mnogi su glumili dobrotu, dok se ispod maske krilo otrovno srce. S obzirom da je posjedovao velike dvore, životopisne vrtove i raskošne kočije, reklo bi se da se Zao Zli dobro snašao. No ipak mu je dugo trebalo da se navikne na dvoličnost čovjekovog življenja. Nije razumio kako ljudi mogu govoriti jedno, misliti drugo, a raditi nešto sasvim treće. Kako netko može izdati najboljeg prijatelja i sa smiješkom nanijeti mu bol. Zao Zli je znao da je ovo neki sasvim drugačiji svijet od onog na koji je on navikao. U njegovom su se svijetu dobro znala pravila igre.
- Ja sam Zao Zli, najzlobniji, najzločestiji, najzločudniji i najzlogukiji stvor Onog svijeta! I nitko mi nije ravan u mojoj zloći! - mislio je tako u sebi. - Ali strepim da sam ovdje nešto sasvim drugo! - uzdahne. - Ne, nitko mi nije ravan u mojoj zloći, pa ni u Čovjekovu svijetu! - prene se. - Organizirat ću veliku zabavu. Pozvat ću sve one lakovjerne, ljepuškaste „čovjekice" i ukrasti srce jednoj od njih. Eh, onda ću biti vječan!!! Srce će biti moje! Samo moje! Haaa, haaa, ha, ha, haaa!!!! - grohotom se nasmija.
Što naumi, to i učini. U svojim raskošnim dvorima, koji su bili smješteni na

proplanku povrh grada, organizirao je najveću zabavu što ju je kraljevstvo u koje se doselio ikad vidjelo. Bilo je tu neviđene raskoši: cvijeća, uresa, lampiona, kristala i svega onog što priliči i nepriliči jednoj takvoj otmjenoj zabavi.
- Raskoši nikad dosta - mislio je - „čovjekice" to vole. One misle da je bitno očima vidljivo, a zaboravljaju na srce. A ja želim srce!
Sva ugledna, a i ona malo manje ugledna svita pojavila se na zabavi, kao da su dvori Zao Zlog te večeri postali središte svijeta. A djevojke? E, kakve li su samo ljepotice te večeri hodale dvoranama njegovih dvora. A tek haljine koje su nosile! O tome bi se dale ispričati bajke i bajke, priče i priče za laku noć. A koliko bi tek kazivači imali kazivati o svim onih pelerinama, suknjama i podsuknjama, ogrtačima, velovima, šalovima, koprenama i svemu onom što dolikuje najljepšim damama kraljevstva. Najbolje biserje i zlato krasili su vratove i ruke gospođa i gospođica. One malo smjelije nosile su rubine, smaragde i safire. Zalutao bi tu i pokoji amatis, briljant i tko će znati koje još drago kamenje. A kose! Poput zlatnog klasja sjale su plavojke, poput najljepših kestena gizdale se smeđokose, a kao uzavrela sunca smješile se riđokose! E, bila je to doista zanimljiva svita! Gutao je očima Zao Zli svu tu gizdavu mladost, sva ta lakovjerna lica i, vjerujući da će njegov plan još ove noći biti ostvaren, smiješio se sebi u brk i trljao dlanove.
- Još malo pa ću imati srce! I vječnost će biti moja! - mislio je tako u sebi dobro pazeći da mu što ne promakne.
Uistinu, dobar je bio domaćin taj Zao Zli. Toliko srdačan, toliko zabavan i nasmijan, gotovo nestvaran rekle bi gizdave dame, ni ne sluteći da imaju pravo. I bacale su mu se pred noge, bacale u naručje, smješkale mu se, namigivale mu, štipkale ga za obraze, plesale s njim i otvarale svoja lakovjerna srca pred njim. Kako je on tek bio sretan.
A on se kao pravi šarmer samo zagonetno smiješio.

– E, kako li ih samo bogatstvo može oslijepiti – mislio je u sebi dok je izlazio udahnuti malo zraka.

– Ni ne slute moje namjere. Toliko su zaslijepljeni svim onim šarenilom bezvrijednih stvari, dok ono bitno potpuno zanemaruju. Takav ti je to svijet čovjeka!

Razmišljao je tako dugo u sebi i nije ni primjetio da se u šetnji udaljio iz svojih vrtova i zakoračio u nepoznato. Ubrzo je stigao do malog potoka pored kojeg odluči sjesti i odmoriti noge od plesa. Odluči se i napiti studene vode. Ona će ga sigurno okrijepiti. I taman da će dlanovima zagrabiti vode, ugleda neko djevojče kako sjedi kraj potoka.

Malo se prene te izusti:

– A što ti radiš ovdje?

– To bih i ja tebe mogla pitati?

– Ja sam pitao prvi.

– I ja bih ti zato trebala odgovoriti?

– Znaš li ti...

– Psssttt... – prekine ga.

– Što? – uznemireno će.

– Tiho! – šapne.

– Zašto?

– Slušaj! – prošapta.

– Što?

– Sve.

– Što sve? – upita mrzovoljno, jer ga je ovo već pomalo ljutilo.

– Sve. Šumu, vodu, zrikavce, krijesnice. Ako se potrudiš, ko da možeš čuti i zvijezde kako trepere – prošapta tiho.

Zao Zli načas zastane, osvrne se oko sebe i ponovno upita nepoznatu djevojku.

– Što radiš ovdje?

– Rekla sam ti: gledam zvijezde, slušam kako se zrikavac udvara krijesnici, slušam kako mi potok pjeva.

– Zašto nisi na zabavi?

– Ne volim takve zabave. Ljudi se previše brinu oko sporednih stvari, zanemaruju ono bitno. Zamaraju se tko će što odjenuti, kako kosu urediti, koji nakit staviti. A pritom zaboravljaju da im ni svo blago ovog svijeta ne može pomoći da izgledaju ljepše jer ljepota dolazi iznutra. Lijep si izvana samo onoliko koliko je lijepo tvoje srce. Brzo će proći mladost, još brže potamnjeti zlato, a najbrže se poderati haljine; a što ti onda ostaje ako nemaš srce?! – reče i pogleda ga tako prodorno da je Zao Zli mislio da mu vidi dušu. No on nije imao ni srce, ni dušu. Ali njen ga je pogled pogodio tako jako, tako mu se jako zario u to nešto što god je imao umjesto duše. Kao da ga je svojim očima začarala da nepokretno stoji tu kraj nje, uz potok koji im pjeva, uz zrikavca koji se udvara krijesnici, i zvijezde koje, ako se stvarno potrudiš, kao da možeš čuti kako trepere. Samo je stajao i zurio u nju. Znao je da njen pogled traje tek kratko, ali njemu se činilo kao vječnost. Ko da je u tom djeliću njena pogleda sažeta sva mudrost za kojom on traga. Kao da je u njenom pogledu srce! To je to! Ni jedna od onih djevojaka nije imala srce! Ona je to! Ona je ono za čim traga. Srce koje treba osvojiti, uništiti! Ali gledavši te njene oči više uopće nije želio osvojiti Srce. Htio je samo... htio je... htio... ni sam nije znao što je htio. Nikada nije osjetio više osjećaja u tako kratkom trenutku. Nikad više pitanja nije želio pitati kao sad. Nikad više nije htio kao sad. Ali što je htio?! Ni sam nije znao. Možda znati joj ime? Možda dotaknuti je? Možda porazgovarati s njom? Možda otkriti odakle joj sva ta mudrost ovog svijeta? Možda? Možda svašta, a možda i ništa?! Sve mu je bilo tako nestvarno i čudno. I kao da je odjednom, uistinu, mogao čuti potok kako pjeva, kao da je mogao čuti kako se zrikavac udvara

krijesnici i, da se stvarno potrudio, kao da je mogao čuti i zvijezde kako trepere. Ali te oči! Ali taj pogled! Možda je na kraju želio da taj njen pogled nikada ne prestane, da ga uvijek gleda kao sad? A možda je ipak naposljetku želio da ga prestane tako gledati, da ga prestane gledati kako ga nitko do sad nije gledao i da mu ne gleda u dušu, ili u to što je već imao umjesto duše.

- Kako znaš sve to? - na posljetku prozbori.

- Je l' bitno?

- Jest.

- Kome?

- Meni.

- A tko si ti?

- Netko tko želi znati.

- Ljudi koji odlaze na onakve zabave ne žele znati.

- Ali ja želim znati.

- Zašto?

- Želim znati što je bitno.

- Ono što tražiš, nećeš naći na tim zabavama. Jer kad makneš svu tu raskoš i blještavilo, ostaje samo jedan usamljen čovjek koji se umorio tragajući za bitnim na potpuno pogrešan način. A ti si taj čovjek, zar ne? Skrivaš se iz sveg tog bogatsva, gomilaš ga i gomilaš, pritom zanemarujući svoje srce, koje je sve manje i manje, sve tužnije i tužnije dok jednog dana sasvim ne usahne. Zastani i razmisli što ti je uistinu bitno. Ostani uz potok, poslušaj što ti ima otpjevati. Nauči kako se zrikavac udvara krijesnici i na posljetku će ti zvijezde svojim treptajem došapnuti tajnu – reče i krene, te se ponovno osvrne prema njemu i tiho mu odgovori:

- Naučio me to jedan princ. Mali princ. On je, kao i ti, došao izdaleka. Tražeći ono bitno. On je znao da je bitno očima nevidljivo, da treba tražiti srcem. A znaš li to i ti? – upita ga i nesta.

Dugo je gledao za njom. Što mu se to događa? Zašto ga boli sad kad je nema? Što je to učinila? Je li neka čarobnica što poprimila je čovječji lik? Onda se okrenuo potoku, sjeo na njegovu obalu, odlučio poslušati pjesmu studene vode, naučiti kako se zrikavac udvara krijesnici i tko zna, ako se stvarno potrudi, možda čuje kako zvijezde trepere. Sjedio je tako tko zna koliko dugo. I prvi put se osjećao zaista ispunjenim. Na zabavu je potpuno zaboravio.

5 U potrazi za njom (čitaj jer postaje sve zanimljivije)

Dani su prolazili i prolazili a Zao Zli nije mogao prestati misliti na njene oči. Vrpoljio se, znojio, postao nemiran i napet. I tek je izgubio, i san. Eh, te besane noći. To je bilo posebno teško proživjeti. Znao je da je ona odgovor. Što je više razmišljao, a neprestano je razmišljao o tajanstvenoj djevojci kraj potoka, znao je da je ona ono zašto je prešao rijeku. Ona je ono po što je došao u Čovjekov svijet. Ona je Srce koje mora ukrasti i uništiti! I njegova će misija onda biti ispunjena! Imat će srce! I bit će vječan! I ništa ga drugo nije zanimalo.

On! Najveći od svih! On! Zao Zli! Našao je rješenje! On će sad biti svaki početak i kraj! On će biti vladar svega! On! Zao Zli! I vjekovi će znati njegovo ime! Jer on će biti vjekovi!

I onda, nakon svog tog razmišljanja, ponovno zasta. Prene se. Njene su ga oči progonile. Kao da je imala moć nad njim. Ali kako? On je Zao Zli! Najzlobniji stvor Ovog i Onog svijeta! On je kralj svih čarolija i magija! Kako ga je netko mogao začarati samo jednim pogledom! To si ne može dopustiti! Neće! Mora biti čvrst! Mora ustrajati! Ali kad bi je samo još jednom vidio. Dotaknuo. Ovaj put bi je pitao i za ime. Kad bi ga ona samo opet onako pogledala. I sva raskoš i svo bogatsvo ovog svijeta ne mogu nadomjestiti jedan treptaj njenog oka. Kad bi je samo još jednom vidio! A gdje da je nađe? Gdje da je traži? Hoće li je

prepoznati? Kako je ne bi prepoznao? Tko bi mogao zaboraviti one oči? Onaj pogled koji opija.

- Eh! – uzdahne.

- Da sam je onda barem malo duže zadržao.

- Trgni se luda glavo! - naglo poviče.

- Ta ne možeš si dopustiti ovakva razmišljanja. Ti si Zao Zli! Ti si najzločestiji od svih stvorova Ovog i Onog svijeta! Ne možeš si dopustiti da te jedna „čovjekica“ ovako začara! Pa tek si je jednom vidio. Budalo! Ti ćeš biti vječan! To je tvoj zadatak! Zato si i došao u svijet čovjeka! A ne zato da sliniš za nekom „čovjekicom“! Trgni se! Nađimo je! Ona ima Srce! Vidio si joj to u očima! Vidio si koliko je ono moćno kad te samo jednim pogledom začaralo. Moramo je pronaći, moramo joj ukrasti srce! I svo vrijeme ovog svijeta bit će samo naše! A onaj koji ima vrijeme ima sve!!! Haaa, ha, ha, haaa, haha, ha, haaa!!!!!

- grohotom se prolomi smijeh s njegovih zlih usana parajući tišinu njegovih dvora na proplanku ponad grada.

Zao je Zli najviše od sveg na ovom svijetu cijenio vrijeme. Znao je da je najveća moć od svih ovladati vremenom. I zato je odlučio biti vječan. Brzo je djelovao. Krenuo je u potragu. Ali gdje je naći? Kako naći nekog poput nje. Znao je gdje naći sve ostale „čovjekice”. Treba ih tražiti kod najskupljih krojača, kod najskupljih zlatara, kod prodavača najskupljih opojnih mirisa, na svim onim beskonačnim čajankama i zabavama; u kojima nema ničeg osim nepotrebnog i neukusnog raskoša, koje na posljetku ničemu ne služi - zaključio je Zao Zli. Ali gdje naći „čovjekicu” poput nje. Kad je nađe, sve će biti u redu! Njegova misija bit će gotovo ispunjena.

Stoga je krenuo. Lutao je i velikim i malim ulicima. Pretraživao i najzabačenije i najmračije dijelove grada. Pretražio sve parkove i perivoje. Sve ceste i zavoje. Sva ona bezimena i skrivena mjesta grada za koja nikada ne biste ni znali.

No nije ju našao. I tražio ju je danima, tjednima, skoro i mjesec prođe, ali tajanstvenu djevojku s obale potoka ne nađe. Već se bio i umorio od potrage. Ali je znao da ne smije odustati. Jer ona je ono za čim traga. Srce koje treba uništiti. I zato je neumorno krenuo dalje, i dalje, i dalje. Ali bezuspješno. Na posljetku se odluči malo odmoriti. Razmislit će gdje griješi i ponovno krenuti u potragu. I šetao je tako i nije ni primijetio da se ponovno našao pokraj istog onog potoka gdje ju je prvi put vidio. A i posljednji. I jedini! Jedan, ali tako vrijedan.

- Te oči! Kad bi mi barem dale malo mira! Ne mogu ovako. Zašto me muče! Zašto? - mislio je tako u sebi kad ga odjednom prene glas.

- Vidim, ipak si došao poslušati što ti zbore studene vode potoka. Šteta što je dan, pa ne možemo čuti zrikavca kako se udvara krijesnici. A i pomalo je vjetrovito, pa ako se i stvarno potrudiš večeras, vjetar te može omesti da čuješ zvijezde kako trepere.

Bila je to ona! Ona! Njegova će misija biti ispunjena! Imat će srce! I bit će vječan! Mora samo ostati miran. Ona ne smije ništa primjetiti. Ne smije dopustiti da zbog sitnica upropasti tako važan zadatak. To je pitanje života i smrti! I zato ne smije dopustiti da ga njene oči u tome spriječe.

- Što? Nešto si zabrinut danas? Nisam te dugo vidjela. Još odlaziš na onakve zabave?

- Zašto?

- Pa, eto, samo pitam. Pokušavam započeti razgovor. Vidim da ti danas baš nisi od nekih velikih riječi. Zbog vjetra?

- Ne.

- Nitko bolje od vjetra ne zna što se to sve događa na ovom svijetu. Ej, što li on sve ima ispričati. Što li je sve vidio, što doživo. A ti, ti čovječe što dolaziš iz daleka, što si ti sve vidio na svom putu? - reče i ustane s trave na kojoj je sjedila

i gledala oblake.

Pogleda ga opet onim svojim velikim očima. I taj njen pogled opet mu se zari u dušu. Dobro, da se odmah ispravim, u to nešto što je Zao Zli imao umjesto duše. Jer on je naravno najopakiji, najgnjusniji, najzlobniji... i tako dalje, i dalje... stvor Ovog i Onog svijeta. I naravno da ne dolikuje da ima dušu. Eto, pogled mu se zario u to nešto što je već imao.

– Moram ostati miran i sabran. Ne smije naslutiti što smjeram – pomisli i upita.

– Tko kaže da dolazim izdaleka?

– Ne možeš to sakriti. Vidi se u svemu na tebi. Odijevaš se potpuno neprimjereno ovom kraju. Imaš čudan naglasak i pomalo si zbunjen. Nitko u ovom gradu ne odlazi s onakvih zabava. A tebi je bilo bolje pokraj potoka nego na najraskošnijoj i najotmjenijoj zabavi ovog kraja. Ovdašnji bogataši odlično se snalaze u takvom okružuju. A ti, ti si drugačiji. Zato moraš biti izdaleka.

– Možda.

– Odakle dolaziš, stranče?

– Otkrila me. Srce u njoj je presnažno. Sigurno zna što namjeravam i sad me samo testira. Neće ona mene tako lako prevariti. Ipak sam ja Zao Zli! Imat ću to Srce! – pomisli Zao Zli.

– Ne vjerujem da si ikad čula za moju zemlju.

– Nemoj biti toliko siguran. Čula sam ja i znam mnogo više nego što misliš da bih mogla znati.

– Lukava je. Ova bitka neće biti laka. Morat ću biti mudar, najmudriji do sad. Moram imati to srce! Ona zna! I sad se poigrava sa mnom. Želi da ja priznam. „Čovjekice" moja, ne znaš ti još tko sam ja – pomisli u sebi i taman da će odgovoriti, ona ga preduhitri.

– Znam što misliš. Misliš: djevojko moja, ne znaš ti tko sam ja. Ali si u krivu. Vidi ti se u očima – reče i još ga jednom onako pogleda, a on osta kao začaran,

te nastavi:

– Ti si jedan usamljeni čovjek, koji tako želi da ga razumiju. Ti tragaš, ali ni sam ne znaš za čim. Svi imamo neko svoje mjesto na ovom svijetu, neku ulogu koja nam je dodijeljena da je odigramo do kraja. Ali ti svakim danom osjećaš da ono mjesto koje ti trenutno pripada zapravo nije tvoje pravo mjesto. Osjećaš da si već odavno prerastao svoju ulogu, ali je i dalje uporno igraš, jer si tako dobro naučio igrati bez duše i srca i ponašati se po već dobro znanim obrascima ponašanja. I u početku je bilo dobro, zadovaljavajuće ići tako naprijed. Bez imalo truda, oduševljavati druge ispraznim frazama i dobro uigranim ponašanjem; koje si ponovio tisuće i tisuće puta, tisućama i tisućama novih ljudi, pritom je posljednji bio isto onoliko oduševljen koliko i prvi. I bilo je tako jednostavno varati druge. Bilo je dobro u početku, zadovoljavajuće u sredini, ali pri kraju si stao i postavio si ono najgore, najbolije i najteže pitanje na koje nema odgovora: tko sam?

Stajao je nijem i zurio u nju. Nije razmišljao o ničemu, kao da je u svemu onom izgovorenom otkrila čitavu smisao njegovog postojanja. Kao da je znala kako je živio u svom svijetu. Ali nije mogla znati. Nitko ne može vidjeti u njegov svijet. Ali ona kao da je mogla. Kao da je znala kako je živio prije dolaska u svijet čovjeka. Nastavio je upijati u sebe sve što je govorila; i vapio je za još, još, još.

– A tko si, stranče što dolaziš iz daleka? Odgovara li ti tvoje ime uopće? Kažu da smo predodređeni imenom.

– Možda... – prozbori tiho, gotovo jedva čujno.

– Možda? To je sve što imaš reći?

– Možda... – ponovi Zao Zli.

– Ne želiš razgovarati sa mnom ili je „možda" sve što imaš reći?

– Možda... – i treći će put.

– Mora da je teško kad ti se život svede na „možda“. Ne moraš ništa reći, znam da je „možda“ sve što trenutno možeš reći.

I nije ništa rekao. Bila je u pravu. Nije mogao reći ništa više. Jer sve na što je sveo svoj život bilo je jedno veliko MOŽDA. Možda će uspjeti u svojoj misiji, a možda i neće. Možda ga je otkrila, a možda i nije. Možda se poigrava s njim, a možda je jedina iskrena osoba koju je susreo u Čovjekovom svijetu. Možda ima pravo kad ga je ovako prozrijela, a možda samo želi nešto od njega. Možda... Ali jedno je bilo sigurno, za to „možda“ nije vrijedilo. Bio je siguran da želi biti pokraj nje. Zašto? Nije htio sad znati.

– Pošto ništa nećeš reći, neću ni ja. Pustit ćemo prirodu da priča, sigurno nam ima puno toga pametnijega za reći.

Zašutila je. On je sjeo blizu nje i šutke gledao u potok. O ničemu nije razmišljao. Osjetio je tako neopisivu smirenost. Kao da su svi oni njegovi unutarnji zlodusi utihnuli. Nikad se nije osjećao tako smirenim, tako spokojnim. Samo je gledao potok i šutio, i to ga je činilo tako zadovoljnim. Nije zaboravio svoju misiju, ali nije htio razmišljati o njoj. Samo je htio da ovaj trenutak zauvijek potraje. I ništa mu drugo nije trebalo. Samo tišina, potok i ona. Kako čudno, kako neobično, a opet tako potpuno jasno i razumljivo. Kao da su stvari odjednom došle na svoje mjesto. Kao da je oduvijek ovako trebalo biti. Kako? Pa ne zna joj ni ime. Ne zna ni tko je ona. Zapravo ne zna ništa o njoj. Ali bilo mu je svejedno. Kao da je bila preduženi dio njega. Onaj dio koji mu je nedostajao, kojeg je zagubio negdje, a sad ga je napokon našao i to ga je ispunjalo takvim zadovoljstvom. Kao da je bila onaj njegov dio za kojim je tragao, onaj dio koji će ga učiniti potpunim. I sve one strepnje, i loše misli, i zloguke slutnje, i zlobne ideje nestadoše u njegovoj glavi. I zavlada mir. Sva srebra i zlata, sva bogatstva i časti nisu mu dale ovaj spokoj, već tišina, potok i ona.

– Hoćeš li mi barem reći svoje ime? – upita ga nakon nekog vremena.

– Zašto?

– Mora li tvoj odgovor uvijek biti protupitanje?

Zao Zli zastane. Pa on nije ni imao ime u Čovjekovu svijetu. Nikoga do sad nije bilo briga. Sve što su željeli znati jest koliko bogatstva ima. Ali nikoga do sad nije zanimalo njegovo ime.

– Zašto? – upita je još jednom.

– Želim ti znati ime. Tako nećeš više biti stranac. Možeš biti moj prijatelj.

– Želiš da ti budem prijatelj iako ne znaš ništa o meni?

– Da.

– Zašto?

– Zašto ne? Svatko treba prijatelja. Vidim da bi tebi jedan dobro došao. A ja ti želim biti prijatelj.

Ova ga je „čovjekica“ sve više i više zbunjivala. Je li moguće da u svom tisućljetnom postojanju nikada nije upoznao nekog poput nje? A upoznao je bezbroj bića, toliko mnogo da bi mogli napučiti čitav jedan svijet. Ali nikada nikog poput nje. Je li moguće? Je li moguće da postoji netko divan poput nje? Netko s toliko puno povjerenja da mu unatoč svemu želi biti prijatelj. Unatoč tomu što je najzločestiji, najgnjusniji, najzlobniji i najodvratniji stvor svih svijetova. Jest da ona to nije znala, ali opet mu je htjela biti prijatelj, unatoč svemu, unatoč tomu što ništa ne zna o njemu. Je li moguće da mu netko tako iskreno nudi prijateljstvo?

– Zašto?

– Jesu li „možda“ i „zašto“ jedine dvije riječi koje znaš reći?

– Ali ja mogu biti bilo tko. Ne znaš ništa o meni.

– Ako mi kažeš svoje ime, nećeš više biti bilo tko, bit ćeš moj prijatelj kojeg želim upoznati.

– Kako mi možeš vjerovati? Mogu biti nazločestija osoba na svijetu.

– Ne vidim razlog zašto ti ne bih trebala vjerovati. Najzločestija osoba treba prijatelja, jer takvoj je osobi prijatelj najpotrebniji. Stoga, hoćeš li mi reći svoje ime?

Osjeti se iskrenim i prošapta:

– Ali ja nemam ime.

– Svi imaju ime. Prijatelji te nekako moraju zvati.

– Ja nemam prijatelje.

– Mora da je teško biti ti.

– Hoćeš li mi ti dati ime?!

– Želiš li?

– Da.

– Zvat ću te Sretni Kraljević.

– Zašto? Ja nisam kraljević, a još sam manje sretan.

– Ne trebaju ti kraljevstva i bogatstva da bi bio Sretni Kraljević, sve što ti treba je prijatelj koji će uvijek biti uz tebe. Prijateljstvo je tvoje kraljevstvo, prijatelj je ono što te čini sretnim.

I tako Zao Zli postade Sretni Kraljević.

6 Sretni kraljević

I uistinu je bio Sretni Kraljević. Prijateljstvo je bilo njegovo kraljevstvo, a ona prijatelj, ono što ga je činilo sretnim. I kao da je zaboravio da je nekad bio Zao Zli, kao da je zaboravio zašto je prešao u svijet čovjeka. Pa baš, kao da mu je oduvijek bilo mjesto uz potok, uz nju. I dani su prolazili, jedan za drugim, i tjedni i mjeseci. Na kraju prođoše i godine. On se radovao svakom trenutku provedenom s njom, svakom njenom pogledu, svakoj riječi. I sramežljiv se osmijeh pojavio na njegovom licu. Kao da je napokon našao ono za čim je oduvijek tragao. Kao da je oduvijek trebalo biti ovako.

Bila je tu i večeras. Onako sva predivna i dragocjena. Bila je tu uz njega najdivnija osoba svih svijetova. I zauvijek je želio ostati Sretni Kraljević. Ona ga je učinila kraljevićem, ona ga je učinila sretnim. Zato se više nikada nije htio sjetiti svoga svijeta, sjetiti svog pravog imena, svog zadatka i Srca. Ništa više nije bilo važno. Samo je ona bila važna.

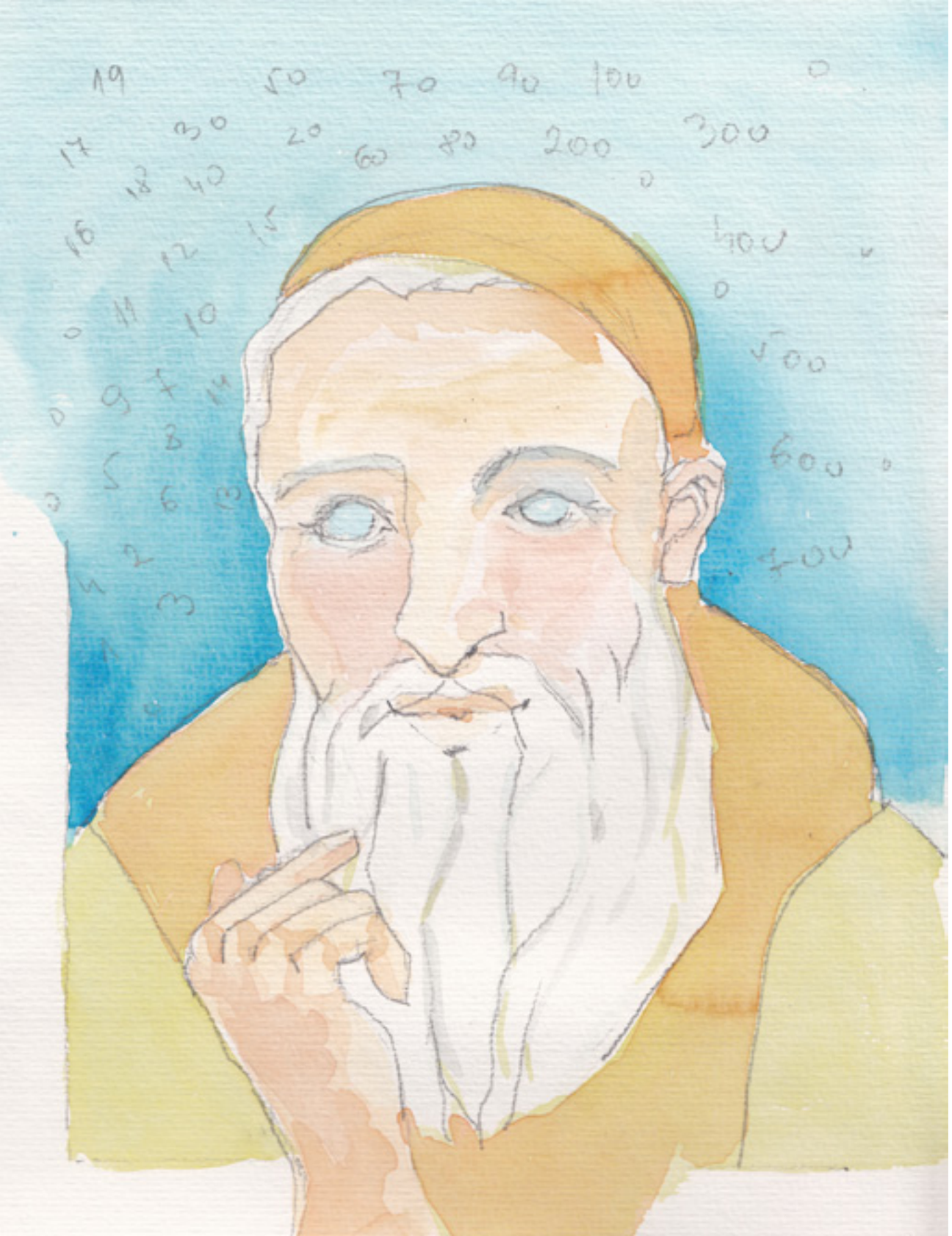

7 Prokletstvo Sretnog kraljevića

Prošle su godine i godine otkad se Sretni Kraljević zadnji put sjetio svog pravog imena. Nitko nije znao njegovu tajnu. Nitko nije znao njegovu pravu istinu. Nitko. Pa ni ona. Čak ju je i on zaboravio. Dani u sreći proletjeli su kao treptaj oka. Imao je sve što čovjek za života može poželjeti. Svo srebro i zlato, svo biserje, svo ono drago i predrago kamenje razdijelio je potrebitima i to ga je još više učinilo sretnim. A ono što ga je uistinu učinilo čovjekom, i to najsretnijim čovjekom na svijetu, bila je ona. Ona je bila njegov početak i kraj. Njegovo pravo postojanje u Čovjekovom svijetu. Ona je bila ono za što je vrijedilo živjeti. Ali čovjekov je život kratkog vijeka. Otkrio je Sretni Kraljević onog dana kad su mu se bore prvi put pojavile na licu. Čovjek prolazi, nestaje. U početku nije mario za tim. Jer uz nju je prvi put osjećao da uistinu živi. U početku mu je bio draži kratak život uz nju nego sva vječnost onog svijeta. Ali kako se vrijeme sve više ocrtavalo na njegovom licu, bore bivale sve dublje i dublje, hod sve sporiji i sporiji, a pleća sve slegnutija i slegnutija, sumnja se uvukla u njegovo srce. I jednog dana pomisli u sebi:

– Je l' bilo vrijedno? Je l' bilo vrijedno odbaciti sav onaj trud, svo ono vrijeme za tako malo života s njom? Je l' bilo uzaludno?

Onda se naglo prene iz crnih misli, pogleda je isto onako kao kad ju je prvi put

ugledao. Nasmije se i shvati da je ona jedini život za njega. Zakune se da više nikada neće tako nešto pomisliti.

Ona nije ništa primjetila. Potpuno mu je vjerovala. Nikada nije sumnjala tko je on uistinu. On je za nju bio njen Sretni kraljević. Sve ostalo je bilo suvišno. I čak je sad, godinama i godinama poslije nakon što ga je upoznala kraj potoka, još je uvijek imala isto onoliko žara i topline u svojim očima, u svom srcu za njega. Ni u jednom trenutku nije posumnjala da bi vatra u njegovim očima mogla blijediti i gasniti. Zašto? Ni Sretni Kraljević nije znao zašto. To je bilo njegovo prokletstvo!

I Sretni kraljević, uistinu, nije dugo pomislio one crne misli, ali kako je vrijeme sve više ostavljalo traga na njemu, tako su i misli bivale sve teže i teže. Svaki je dan borba u njemu bivala sve žešća i žešća; sumnja sve veća i veća. Ali ona ništa nije znala. Nije ni slutila da njen kraljević umire prije svog vremena. A on je tako užasavajuće umirao u sebi od straha. Vrijeme je jednostavno bilo nešto s čim se Sretni kraljević nije mogao nositi. Ubijala ga je pomisao da će jednog dana, poput cijele čovjekove prirode, nestati. Nije mogao umrijeti. I strah koji ga je zbog toga obuzimao bio je neizdrživ. Dok ga jednog dana tama potpuno ne obuze.

Iskra u očima se ugasila. Osmijeh iščezao. Lice skamenjelo. Glas se produbio. A duša nestala. Osta samo tama. I nesta Sretnog Kraljevića. Zao Zli se vratio. Vratio da ostvari svoj naum. Pokorit će Srce i postati vječan!

8 Zao Zli se vratio

Trebalo je djelovati mudro. Znao je to dobro Zao Zli. Ona ne smije ništa primijetiti.

- Koliko me je samo držala zarobljenog u Sretnom Kraljeviću da sam i zaboravio da moram ukrasti Srce! Ovog puta neću odustati! Ništa me neće spriječiti! Kako li sam bio lakovjeran! Moram biti oprezan. Srce u njoj je jako! Moram ga nekako ukrasti! Ne smijem više dozvoliti da me nadmudri! Krajnji je čas! Moram djelovati! Nemam više vremena!

U Čovjekovom svijetu vrijeme puno brže odmiče. Već sam i starac postao. O, kako li me je samo začarala! Ali ne više, Zao Zli se vratio! Vratio! I ovaj će put uspjeti!!! - pomisli u svojoj crnoj duši.

U njemu više nije bilo ni trunke Sretnog Kraljevića. Zao Zli potpuno ovlada. I, odlučniji no ikad, krene djelovati.

- Kad spava, najranjivija je - pomisli. - Tad ću ukrasti Srce! I Vječnost će biti moja! Ha, ha, haa, ha, haa!!! - nasmija se u sebi.

Spavala je spokojno kao i uvijek. Čak je i u snu imala osmijeh na licu. Nije ni slutila što će se dogoditi. Zao Zli je pogleda potpuno hladno. Ni u jednom trenu ne osjeti ništa prema njoj. Kao da je ispred njega spavao potpuni stranac, a ne osoba s kojom je htio provesti svo svoje ljudsko postojanje. Više ništa nije osjećao za nju. Nije ju volio, nije ju mrzio. Sve što je osjećao bilo je jedno veliko ništa. Sve što je sad htio bilo je biti VJEČAN. I ništa ga više u tome nije moglo spriječiti. Pa ni ona.

Pogleda je još jednom isto onako hladno kao kad gleda bespotrebne stvari Čovjekovog svijeta. Stavi joj ruku na čelo. Ona se nije ni pomaknula.

- Umrijet ćeš sad. Ali ne od moje ruke, već od slomljenog srca - prošapta joj u uho.

9 Vječnost

Vječnost ili samoća. Kao da je jedna riječ. Bilo je to ono što je Zao Zli tek trebao spoznati. Sve je završilo u trenu. U samo jednom treptaju oka. Otišao je, zauvijek ju je napustio. Zaboravio je njene beskrajno nasmijane oči, njen iskren pogled. Zaboravio ju je. No bilo mu je svejedno. Jer on je imao njeno SRCE, a ona nakon njega nije imala razloga živjeti. Slavodobitno se vratio u svoj svijet, posjedujući SRCE, posjedujući vrijeme. Bio je vječan. I to je bilo jedino za čim je mario.

Otišao je one noći bez glasa. Otišao je na istok, ka svitanju zore, jer nije samo zora tog dana svanula, već i vječan život Zao Zlog. Što li je pomislila kad se probudila, je li ga uporno dozivala, je li se bojala, je li ga tražila, je li ga čekala i koliko dugo dok nije spoznala da se više nikada neće vratiti. Je li se pitala gdje, kako i zašto? Što se dogodilo s njom? Je li mu naposljetku oprostila? Nikad nećemo saznati. Jer ni Zao Zli nikada nije saznao, jer mu je bilo svejedno. Dobio je ono što je htio - srce, a od koga i na koji način, zaboravio je.

Iako vrijeme u njegovom svijetu nije protjecalo kao na ljudskoj strani, Zao je Zli u svom kraljevstvu ostao starac kakav je i stigao nakon što je ukrao SRCE. Vrijeme koje se iscrtalo na njegovom licu zaustavilo se. Ostao je zauvijek onakav kakav je bio one noći kad ju je napustio.

Vrijeme je odmicalo za sve, osim za njega. Uskoro više nije bilo ni stvorova koje je poznavao a ni rijeke više nisu prolazile svojim koritima. Planine su postale

doline, a na ravnicama sad su se uzdizala brežuljkasta područja. Gradovi su nestajali i nastajali. Ratovi harali, primirja se kršila i poštivala, no samo je Zao Zli uvijek bio isti. Koliko je vremena prošlo, nije znao. Jer vrijeme za njega nije postojalo. Uskoro je spoznao sve moguće i nemoguće promijene svoga svijeta. Ništa više nije moglo biti novo, iznenađujuće ili uzbudljivo. Sve je već bilo dobro znano, predvidljivo i dosadno. Lutao je po svom svijetu tražeći, iščekujući, a što - ni sam nije znao. Tražio je makar neku trunčicu nade, makar lažan osmijeh, poluriječ, bilo što iz čega bi se mogao izraditi novi, bolji dan. Ali svaki sat, svaki dan, svaka godina, svako stoljeće, naposljetku i to njegovo beskrajno postojanje bilo je jednolično, već viđeno i besprekidno dosadno. Jednom je čak i poželio imati nekog s kim bi podijelio svoju veličanstvenost, svoju bezvremenost, svoju vječnost. Čak je i poželio nekoga kome bi mogao ispričati što je sve vidio, doživio, koliko je moćan, koliko je strašan, koliko je zao. Ali nikoga nije bilo. Nitko nije mogao spoznati puninu njegovog veličanstvenog postojanja, jer svi su bili prolazni, samo je on bio vječan. Njegova veličanstvenost na kraju se pretvorila u prokletsvo. I onda se upita ima li svrhe biti veličanstven kad nitko ne može spoznati tvoju veličinu?

Imao je sve. Moć, bogatsvo, bezvremenost. Ali onda shvati da ipak nema sve. Svi ti mali, bezvrijedni stvorovi imali su ono što on nije imao. Imali su vrijeme. Iako su bili prolazni, njihov je život imao nekog smisla. A što li je on imao? Ništa. Samo beskonačno postojanje. Sve što je imao bilo je uzaludno. I zato osjeti zavist. Osjeti čak i čežnju za vremenom.

10 Potraga za vremenom

Opet je bio na početku. Samo sad više nije želio bezvremenost, sad je želio vrijeme. Želio je opet osjetiti kako se kazaljke okreću i kako se jučer razlikuje od danas. Želio je čak i umrijeti. Osjetiti taj kraj vremena. Ali njegovo prokletstvo nije imalo kraja jer se odrekao vremena. I opet je razmišljao i razmišljao, planirao i planirao, tragao i tragao. Ali kraj nije postojao. Izmučen tako ponovno se nađe, kao na onom davnom početku, na obali rijeke gdje se zagleda u njene dubine; u Vrata Čovjekova svijeta. Sjedio je tako i još jednom promatrao ljudsku glupost. Ali za razliku od prvog puta Zao Zli im je zavidio. Zavidio im je na svemu što nisu imali, vidjeli ili osjetili. Dugo ih je promatrao, sve njihove uspone i padove, sve osmijehe i suze, sva rađanja i smrti. I onda, baš kao na onom davnom početku, pažnju mu odvuče jedna „čovjekica“. Sjedila je uz rijeku i plakala. Ništa je na njenom tijelu, u njenom pokretu ili njenim suzama nije razlikovalo od ostalih „čovjekica“. Ali, opet, nešto je u njoj tako snažno zainteresiralo Zao Zlog.

– Zašto plače? Što li joj se dogodilo? Tko li ju je povrijedio? Odakle dolazi? I kako se zove? – upita se zločesti kralj.

No, djevojka ubrzo ustane i ode. Zao je Zli još dugo gledao u dubine rijeke nadajući se da će se vratiti.

Bio je tu i sutra i prekosutra i dan iza prekosutra, ali djevojke sa suzama nije bilo.

– Gdje je? Zašto li se ne vraća? Kamo je otišla? Je li obrisala suze? Smije li se možda sad? – razmišljao je u sebi Zao Zli. I gle čuda! Dok se tako mučio sa silnim pitanjima, ponovno ugleda djevojku sa suzama. I opet je plakala, isto onako bolno kao i prvi put kad ju je ugledao. Satima je sjedio uz rijeku i promatrao je kako plače. U jednom mu se trenutku učini da je rijeka upravo nastala od njenih suza. Gotovo kao da je mogao osjetiti njenu bol i jačinu njenih suza. Nikada dosad nije vidio da netko tako silno plače.

– Bo koju je nosila u sebi mora da je golema – pomisli. Zao se Zli uhvati u razmišljanju o tome kako da je razveseli.

– Kako li joj pomoći? Da prijeđem razmeđu između naših svijetova i jednostavno je upitam što li je pokrenulo tu silnu bujicu suza? Ne! Ne smijem to napraviti. To će je uplašiti. Pobjeći će i nikad je više neću vidjeti.

Dok je tako razmišljao, njezin se pogled susretne s njegovim. Ona ga nije vidjela, no taj trenutak, kad su im pogledi zastali jedno na drugomu, uplaši Zao Zlog. Iako je i sad u vječnosti bio najzločestiji, najopakiji i nagnjusniji stvor svih svjetova, ipak se uplaši. Prene ga taj nenadani susret. Nešto je u tim očima bilo toliko poznato. Nešto, ali nije znao što. Taj ga strah na neki način i obraduje. Napokon je osjetio nešto što nije nikada do sada. I želio je zadržati taj novi, nepoznati osjećaj. Pa makar bio strašan kao strah!

– Što li je to u njenim očima? Nije me mogla vidjeti. Ali, kada su nam se pogledi susreli, osjetio sam kao da me vidi. Kao da me netko nakon tako dugo vremena opet vidi – onakvim kakav stvarno jesam. Te oči, kao da sam ih negdje već vidio. Već susreo. Kao da ih oduvijek znam. Kao da one oduvijek znaju mene. Ali to ne može biti. Ona je tek „čovjekica“. Ona je tako prolazna i ništavna. A ja sam vječan. Ali te oči! Oči!

A ona ponovno ustane i ode.

Bio je tu i sutra. Opet ju je čekao. I u samo jednom trenutku njegov se život promijenio. Kao da je dobio neki smisao. Smisao koji je istekao iz samo jedne njene suze. Svoju je vječnost pretvorio u čekanje kraj rijeke. Ta neobično obična djevojka sa suzama i danas je bila tu.

– Ako je tako divna dok plače, kakva li je tek kad se osmjehuje? – upita se i odluči djelovati. Čarolija će mu najviše pomoći. Odlučio je svaku njenu suzu koja dotakne rijeku pretvoriti u lopoč.

– To je najmanje što zaslužuju suze ovako divnog stvorenja.

I stvarno, svaka suza koja bi dotakla rijeku pretvorila bi se u lopoče. Ubrzo je rijeka bila prekrivena lopočima i činilo se kao da je procvjetala samo za nju. Ona se sramežljivo nasmije, obriše suze, pomiluje najbliži cvijet te kao i svakog dana do sad ustane i ode.

Zao je Zli po prvi put znao da će se sigurno vratiti. Zato ju je čekao i sutra.

11 Za djevojku sa suzama

Došla je i danas, i sutra, i sljedećeg dana. I svakog su se dana njene suze pretvarale u lopoče, a ona se osmjehivala sve više i više. Zao je Zli uživao u svakom trenutku. Onda pomisli da cvjetovi nisu dovoljni, da treba učiniti još više kako bi je prvi put čuo kako se potpuno smije.

Djevojka sa suzama bila je opet kraj rijeke, baš kao i Zao Zli koji ju je čekao. Pustila je suzu ili dvije, lagano vrškom prstiju dotakla rijeku i zagledala se u njene dubine. Zao je Zli tom divnom stvorenju odlučio podariti mnogo više od cvijeća. Nagovorio je studene vode rijeke da joj zbore najljepšu priču koju je ikad čulo ljudsko uho, zrikavac mu je obećao da će se udvarati krijesnici, baš onako kako bi se Zao Zli udvarao djevojci sa suzama da je u ljudskom svijetu, a zvijezde su odlučile dopustiti joj da čuje kako trepere.

Večer na rijeci izgledala je bajkovito. I sve je to bilo samo za nju. Studene su joj vode rijeke milovale uši svojom pričom, zrikavac se udvarao krijesnici, a zvijezde su treperile jače no obično. Sve je to bilo samo za nju. Samo za nju!

A ona kao da je znala. Prvi je put potpuno prestala plakati, smijeh se prolomio s njenih usana, a oči su joj zasjale tako divnim sjajem da su se i zvijezde posramile.

– Izađi! Čekam te! Znam da si tu! Znam da si sve ovo napravio za mene! Znam

da me promatraš! Želim te napokon vidjeti, upoznati! Dođi! – poviče djevojka sa suzama iz sveg glasa.

Bilo je to prvi put da je Zao Zli čuo kako zbori. No njene ga riječi uplaše.

– Kako? Odakle zna? Hoće li me se prepasti? Što da radim? Da se sakrijem i više je nikad ne vidim? Ne, to ne bih mogao. Ali ne mogu dopustiti da me vidi. Ja ovakav starac, ovako zao, podmukao stvor. A ona je najljepša djevojka sa suzama – pomisli Zao Zli u sebi.

– Ne boj se. Želim te upoznati. Dođi. Molim te – reče.

– Što da radim? – još jednom će sebi Zao Zli.

– Molim te. Tako te dugo želim upoznati – nagovarala ga je.

Zao Zli je odluči upoznati. Studena se voda rijeke zakovitla, lopoči razmaknu, a iz kapi nasta Zao Zli u ljudskom obličju.

– To si ti – prošapta djevojka sa suzama.

– Da – odgovori Zao Zli još tiše.

– Priđi bliže, želim te vidjeti.

– Nema se mnogo toga za vidjeti.

– Ali ja te želim vidjeti.

Zao Zli to učini. Iako je bio uvjeren da će ju užasnuti, ona se u ni jednom trenutku nije prepala. Gledala ga je tako zadivljeno kao da ispred nje stoji naljepši mladić, a ne starac umoran od svog vječnog postojanja.

– Znala sam da ćeš se vratiti – pošapta tiho i vršком prstiju pomiluje mu obraze.

– Vratiti? – zbunjeno će Zao Zli.

– Da. Legenda kaže da kada progovore studene vode rijeke, kada se zrikavac bude udvarao krijesnici a zvijezde dopuste da ih čuješ dok trepere, doći će onaj koji je ukrao ono što mu ne pripada i to će vratiti. A dozvati ga može samo djevojka sa suzama.

- Srce? - tiho prozbori Zao Zli.

- Da. Ja više nemam srce; ukrao mi ga je vitez s Bijelog kamena.

- Ali, ja nemam tvoje srce.

- Znam, ali samo mi ga ti možeš vratiti.

- Ja?

- Da, ti. Ja sam te dozvala svojim suzama. Svaka ona suza bila je za tebe, a ne za njega, željela sam da mi vratiš srce, pa da me više ne boli ovako jako.

- Ja to ne mogu. Ja sam samo starac koji se umorio od svog vječnog postojanja.

- Bitno je očima nevidljivo.

- To mi je tako poznato. Kao da sam to već negdje čuo - zbuni se Zao Zli.

- Možda oči kažu da si samo starac, ali znam da si ti čuvar najvećeg blaga, čuvar srca.

- Bitno je očima nevidljivo... - ponovno promrmlja Zao Zli.

- Legenda kaže da si ti Sretni Kraljević koji je ukrao Srce kako bi ga zaštitio i čuvao. Ja želim svoje natrag.

- Sretni Kraljević... - zbunjeno je ponavljao Zao Zli.

- Da.

- Sretni Kraljević... - ponovno će Zao Zli.

- Molim te, vrati mi srce.

I onda je sve postalo jasno. Sve su se kockice posložile na svoje mjesto. I Zao se Zli svega sjeti. Sjeti se da je od vječnog postojanja zaboravio kako je uopće postao vječan. Sjeti se i Sretnog Kraljevića i Srca, naposljetku se sjeti i nje. Sjeti se da mu se djevojka sa suzama svidjela zato što je imala oči kao i ona. Strašna bol prosiječe mu grudi. Potpuno izgubi dah.

- Ona! Što li joj se dogodilo? - poviče u sebi, ali sa usana se ne začu nikakav zvuk.

Tako se Zao Zli sjeti da je jedino tad bio sretan, da mu je taj mali dio postojanja

s njom podario više sreće nego sva vječnost bez nje. Zamrzi se zbog svega što joj je učinio. Pogleda još jednom djevojku sa suzama, ne prozbori ništa i opet nesta u kovitlacu vode.
Djevojka sa suzama još ga je dugo dozivala i tražila svoje srce natrag, ali on se nije odazvao.

12 Čuvar blaga

Nastupili su dani očaja. Zao je Zli mrzio svoje zlo, svoju vječnost, a najviše nju; zato jer je tek sad spoznao da ju je istinski volio.
– Priznajem, pobijedio sam. Priznajem, uspio sam. Priznajem, pokorio sam Srce. Ali od tada sam i ja mrtav, mrtav za nadu i za svijet. S njom sam postojao, a bez nje sam do kraja ubio sama sebe. Priznajem, ja sam osoba koja je izdala prijatelja – proklinjao se Zao Zli.
Djevojka sa suzama i dalje je svakog dana dolazila na rijeku i čekala ga, dozivala i nadala se da će se ipak vratiti. Ali Zao se Zli nije se vratio. Zakopao se u svoj očaj, u svoje pokletstvo vječnog postojanja.
– E, kad bih barem mogao vratiti vrijeme. Kad bih barem mogao povući ono što sam učinio. Kad bih joj barem mogao vratiti postojanje. Što li sam učinio? Kako li sam je mogao zaboraviti? Kako sam mogao zaboraviti jedino ono za što je bilo vrijedno živjeti u ovoj mojoj vječnosti? Što učiniti? Može li se išta učiniti nakon toliko vremena? – očajavao je u sebi.
I onda se sjeti riječi djevojke sa suzama.
– Nazvala me je čuvarem srca, čuvarem blaga. Legenda kaže da sam ukrao srce kako bih ga zaštitio i čuvao te da jedino ja mogu vratiti ukradeno srce. O, koliko li je to samo daleko od istine. Ukrao sam srce da bih bio vječan! Ukrao sam srce iz vlastite pohlepe. Ne mogu ispraviti ono što sam učinio, ali barem mogu

ostvariti legendu. Sad kad je ništa više ne može vratiti, sad kad sam proklet u svojoj vječnosti, mogu se barem potruditi da više nitko ne bude slomljena srca, da više nitko ne pati zato što mu je netko ukrao srce. Svoje ću prokletstvo pretvoriti u svoju misiju, ja ću čuvati ljudski svijet, ja ću im pomoći da vrate izgubljena srca, da vrate nadu, da odbace tugu i očajanje, ja ću biti Čuvar blaga. I tako nasta Čuvar blaga.

II. dio
OSTVARENJE LEGENDE

1 Čovjek koji je volio samo sebe

Bio jednom jedan nesretan čovjek. Čovjek za kojeg su svi mislili da voli samo sebe. Ali on nikad nije upoznao ljubav. Stoga nije mogao voljeti druge, a ponajmanje sebe.

Svaki njegov dan bio je kao prethodni. Nije imao ni prijatelja, ni poznanika, baš nikog s kim bi mogao podijeliti koju riječ ili osmijeh. Kako nikoga nije poznavo, nitko ga nije ni mogao voljeti. Mislio je taj mali nesretni čovjek da je dovoljan samomu sebi. Nije ni znao koliko je nesretan. Jer čovjek ne može znati da je nesretan ako nikada nije bio sretan. A kako može biti sretan netko tko poznaje samo sebe i svoj usamljeni put? Čovjek ne mora biti sam da bi bio usamljen. Ali on je bio i sam i usamljen.

I živio je tako taj nesretni čovjek, živio u svom malom svemiru sve do onog dana kada se, kao i obično, s posla vraćao kući. Pokraj puta ugleda malenu pticu slomljenoga krila. Bila je to mala, neugledna, siva ptica. Ali nešto ga u njoj ga toliko podsjeti na samoga sebe da se sažali i odluči joj pomoći. Doveo ju je kući, zavio krilo i nahranio. Cijelo ga je vrijeme ptica tako nježno gledala. Njen mu je pogled rekao puno više no i jedan čovjek riječima do sada. Osjeti taj nesretnik neku čudnu bliskost s tom malom pticom. Kako je zima kucala na vrata, odluči se brinuti za nju do proljeća, dok ne ozdravi i ojača.

– Sigurno je već trebala biti na jugu. Ako je ostavim na ovoj hladnoći, neće dočekati ni do jutra, a kamoli do proljeća, dok se njeni ne vrate. I onako sam sâm, društvo bi mi dobro došlo – odluči tako ovaj usamljeni čovjek.

Zima je bila duga i hladna. No nesretnog čovjeka od hladnoće nije čuvala samo vatra u peći, čuvalo ga je i prijateljstvo koje je tinjalo između njega i male ptice koju je njegovao. Svakim danom mala, siva, neugledna ptica bivala je sve snažnija, a nesretni čovjek sve manje nesretan. I tako sve do proljeća. Kad su propupali prvi listovi a cvijeće se zašarenilo livadom, ptica odleti iz kuće do obližnje grane i zapjeva najljepšu pjesmu koju je usamljeni čovjek ikada čuo. I u toj pjesmi čovjek prvi put spozna svoju sreću. Ptičja ga je pjesma učinila toliko sretnim da se gromoglasni smijeh prolomi s njegovih usana. Što se glasnije smijao, to je ptica jače pjevala. Bio je to prvi pravi razgovor koji su vodili ovi neobični prijatelji.

Čovjek se i dalje nastavi brinuti za pticu, a ona ga je zauvrat svakog dana uveseljavala svojom pjesmom. Dani su prolazili, uskoro se i žito zazlatilo, trešnje zarumenjele i ljeto zasjalo u punom sjaju. Ptica i čovjek su se i dalje nastavili družiti. No kako je vrijeme neuhvatljivo, a priroda promjenjiva, nakon ljeta jesen se odluči pokazati u svim svojim bojama. Tmurni su se oblaci počeli nadvijati nad nebom, a prve kapi kiše dotakle su zemlju. Trebalo je poći na jug. Znala je to i ptica i čovjek. Tuga im obuzme srca. Spozna čovjek da je zbog te male, sive i neugledne ptice prvi put bio sretan i tek tad shvati koliko je nesretan bio prije nje. Međutim jug zove i sunčane obale Afrike. Ptica je trebala poći svome jatu. Čovjek se pomiri da će opet morati ostati sam.

– Idi! Idi, moja mala prijateljice! Idi na jug. Idi sa svojim jatom. Ja ću te čekati. Bit ću u proljeće ovdje na prozoru, čekat ću te da mi ponovno zapjevaš! – reče i sramežljivo pusti suzu. Ptica mu doletje do ramena, pomiluje ga kljunom i opet ga onako nježno pogleda kao i onog dana kada se čovjek počeo brinuti za

nju. Zapjeva mu najljepšu pjesmu do sada i odleti svome jatu.
Čovjek opet osta sam.
Bila je to najduža zima u životu nesretnog čovjeka za kojeg su svi mislili da voli samo sebe. Ali u tim tmurnim, hladnim, zimskim danima spoznao je čovjek da je zavolio malu pticu. Bila je njegov jedini prijatelj. I zato je stajao svakog dana kraj prozora, čekajući da lišće propupa na istom onom drvetu na kojem mu je pjevala. Ta znao je da kad se vrati lišće i cvijeće, vratit će se i ona; ista ona, mala, siva, neugledna ptica, koja ga je tako neodoljivo podsjećala na sebe. Dani su mu se činili tako dugi, tako teški. Nije mogao vjerovati da mu toliko nedostaje.
I, kako to obično biva, došlo je vrijeme da se još jednom godišnja doba poigraju s prirodom. Snijeg je lagano počeo kopniti, potok žuboriti a livada se sramežljivo zelenjeti. I sunce je zasjalo veselije, a oblaci su odlučili skrovište potražiti u planinama. Ushićen je stigao s posla tog dana. Širom je otvorio prozor i čitavim svojim bićem udahnuo proljeće.
Bila je tu. Vratila se s juga. Stala je na istu onu granu na koju je zasjela i prošlog proljeća. Opet ga je pogledala isto onako nježno kao kad joj je zavio slomljeno krilo. I ta mala ptica, što došla je s juga, zapjeva predivnu melodiju u kojoj zaigra čitava priroda. Proljeće se vratilo. I čovjek je opet bio sretan.
I tako su se izmjenjivala godišnja doba. Dolazila je zima, vraćalo se proljeće, pa opet tako redom. Čovjek je svakog proljeća čekao na prozoru malu pticu, koja bi mu s juga donijela najljepšu pjesmu. I dugo su se družili njih dvoje. Njihovom prijateljstvu nije bilo kraja. Napokon je život čovjeka za kojeg su svi mislili da voli samo sebe imao smisla. Volio je sivu, neuglednu pticu, svog malog, ali i najvećeg prijatelja. I tako svakog proljeća. Već je čovjek bio i ostario, a i mala se ptica umorila. Pjesma joj je postajala sve tiša i tiša. Uskoro je posve utihnula. S pjesmom male ptice ugasio se i smisao čovjekova života. Iako je proljeće bilo u punom zamahu i ptice su crvkutale sa svih grana, ni jedna druga pjesma nije mogla nadomjestiti onu njegove prijateljice. I najgora zima dosad zavlada ne prirodom, već njegovim srcem. U predvečerje se odluči oprostiti od male ptice. Njeno krho, beživotno tijelo odluči pokopati kraj rijeke.
– Ona će joj pjevati najljepše pjesme – pomisli.
I kad odluči to učiniti, osjeti tešku, tupu bol u grudima. Padne na koljena i zaplače od bola.
– Ti si mi dala razlog za život. Ti si bila moj jedini prijatelj. Prije tebe sam bio tako usamljen. Sad kad te nema opet ću biti usamljen. Ne možeš otići bez mene. Ne! Odlučio sam! Ne mogu podnijeti opet biti onako sam! Danas ću i ja položiti svoje tijelo uz rijeku! Opet ćemo biti zajedno!
I taman kad je odlučio skončati u rijeci ona mu prozbori svojim studenim vodama kao nikada dosad. Prvi ju je put uistinu mogao razumijeti. No nije samo progovorila rijeka; u tami se oglasi i zrikavac koji se stane udvarati krijesnici a zvijezde zatrepepere tako snažno da ih je prvi put mogao čuti. Voda rijeke se zakovitla, a iz kapi izađe čudan starac.
– Tko si ti? – uplašeno i zbunjeno upita.
– Ja sam Čuvar blaga.
– Ali ja nisam došao ukrasti nikakvo blago, ja sam se došao ponovno sastati sa svojim prijateljem.
– Znam zašto si došao. Došao si napraviti glupost.
– To nije nikakva glupost. Ja ne mogu živjeti bez nje. Ona je bila jedino za što je valjalo živjeti, bez nje više ništa nema smisla. Odlučio sam joj se pridružiti pa da zauvijek budemo zajedno.
– Zar uistinu misliš da bi tvoja mala prijateljica htjela da to učiniš? Ona te je voljela. Nikad ti ne bi oprostila tako nešto. Ona ti je pokazala da život ima smisla, da je prijateljstvo nešto najvažnije na svijetu. Samo je željela da budeš

sretan, a ne da očajavaš. Njenom se prijateljstvu možeš odužiti samo tako da budeš sretan. Idi u svijet, izađi iz svoje samoće, pokaži svijetu kako si ponovno spreman voljeti. To je ono što bi mala ptica željela, a ne da si oduzmeš život. Ona želi da je se sjećaš kao prijatelja koji ti je vratio vjeru u život, a ne nečeg što ti je oduzelo nadu. Njena smrt nije kraj. Jer svaki je kraj novi početak. Vašeg druženja više nema, ali zato je tu prilika da upoznaš mnogo drugih zanimljivih bića koji ti isto tako mogu biti prijatelji. Mala ptica želi da budeš sretan, a ne tužan kad je se sjetiš. Ona ti je pokazala ne koliko je ona divna što te je voljela već koliko si ti divan jer si spreman nekoga tako voljeli. Ona želi da ponovno voliš.

- Kako znaš sve to?

- Zato jer sam je ja k tebi poslao. Poslao sam je da ti vrati srce koje si negdje, nemarno, putem izgubio.

I čovjek za kojeg su svi mislili da voli samo sebe odluči poslušati Čuvara blaga. Zavoli svijet čitavim svojim srcem. I nitko ga od tada više nije smatrao čovjekom koji voli samo sebe, nego čovjekom koji voli i kojeg voli cijeli svijet.

2 Razmaženo dijete

Bio jednom jedan dječak kojega su roditelji toliko razmazili da mu nije bilo stalo do nikoga. Taj je imao sve što mu je pamet mogla zamisliti, a mašta poželjeti. Ali uvijek je želio još i još. Njegovoj pohlepi nije bilo kraja. Bio je sin jedinac. Roditelji su mu bili vrlo imućni, no kako su bili siromašni u djetinstvu, željeli su da njihov jedinac ima sve ono što oni njegovih godina nisu imali. Imao je taj razmaženko i više od toga. Imao je sve što oko može vidjeti, mašta izmaštati, a novac kupiti. No nije imao srce.

Ubrzo mu se majka razboljela od napornog rada. No to razmaženka ni najmanje nije brinulo, sve dok je dobivao ono što je želio. A njegova je pohlepa rasla iz dana u dan. Uskoro dođe i dan kad nije mogao dobiti najnoviju igračku koju je poželio. Novaca više nije bilo na razbacivanje jer je majci trebalo kupiti skupi lijek. To strašno rasrdi dječaka. Došao je i dan kad više uopće nije bilo novaca za njegove igračke, jer lijekovi su bivali sve skuplji i majci sve potrebniji. Dječak je kipio od bijesa. Stoga poželi da majci lijekovi više ne budu potrebni. Nije ni slutio da će mu se želja ostvariti.

Već mu je sljedećeg jutra majka umrla. Dječak nije pustio ni suzu. Shrvan od boli, otac mu je odlučio ispunjavati svaku želju. Želje su bivale sve veće i sve skuplje. ZAto je otac još više radio i radio kako bi imao novaca za dječakove želje. No nikada nije bilo dovoljno, jer dječak je želio sve više i više. Onda se naposljeku razbolio i otac. Ubrzo je i on preminuo. Dječak nije ni suzu pustio. Nedugo zatim je banka odlučila podmiriti svoje dugove; tako dječak ostane bez igračaka i bez doma. Uskoro je postao još samo jedno dijete u sirotišu. Nitko više nije mario za njega, isto onako kao što ni on nije mario za nikoga. Dječak spozna da je potpuno sam. Savi se ispod dekice, jedinog što je imao u sirotištu, i zaplače tako bolno i tako iskreno kao nikada dosad. I sjeti se svoje majke, sjeti se svog oca, sjeti se sve one ljubavi, nježnosti i pažnje koju su mu davali. Sjeti se majčinih toplih pogleda, mekih dodira i iskrenih poljubaca. Sjeti se i svog oca, svog divnog oca koji je sve žrtvovao radi njega, a on mu ni u jednom trenutku nije bio zahvalan. Sjeti se dječak svega, samo ne igračaka.

– Zar sam ih morao izgubiti da shvatim koliko ih volim? – zajeca u sebi.

Skine dekicu sa sebe i ode do pozora. Vani je bila noć. No nešto je toliko neobično bilo u toj noći. Zvijezde kao da su sjale drugačije, kao da ih je mogao čuti dok trepere. Žubor obližnje rijeke kao da je poprimao oblike glasova. Naposljetku začu i zrikavca te ugleda krijesnicu. Odjednom u sobi, koju je dijelio s još deset dječaka iz sirotišta, nastane svijetlo. Nije više bilo ni njegovog kreveta, ni sobe, a ni sirotišta. Odjednom se nađe kraj rijeke, iste one koju je maločas promatrao s prozora. Iz kapi vode nasta neobičan starac. Dječak od čuda zanijemi.

– Dječače, obriši suze. Sad je kasno plakati. Suze ih tvoje ne mogu vratiti. Ali tvoje su suze vratile tvoje srce, koje si izgubio zbog pohlepe. Sve što su tvoji otac i majka htjeli jest da budeš sretan. Zato budi sretan. Stvari koje si želio nisu te mogle učiniti sretnim, samo su te sve više i više udaljavale od tvog srca. Sad kad si se napokon oslobodio stvari, budi sretan zato što si

imao tako dobre roditelje. I ti budi takav prema svom djetetu, i ne zaboravi da stvari ne mogu nadomjestiti izgubljeno srce. Samo je ljubav ono što ga može vratit.

Dječak tako i učini. Posta sretan, iako ništa od stvari nije imao. Međutim, imao je srce ispunjeno ljubavlju i sjećanje na divne roditelje. Čuvar blaga nesta u kovitlacu vode, a dječak se ponovno nađe ispod one dekice u sirotištu, gdje mu se vratilo srce.

3 Ohola ljepotica

Bila jednom jedna lijepa djevojka. Bila je nešto najljepše što je ljudsko oko svakodnevno moglo vidjeti. Toliko je bila lijepa da bi čovjek pomislio da je vila koja je odlučila prijeći u smrtnike. Njeno anđeosko lice nadahnjivalo je mnoge slikare i pjesnike. A tek prosci! Njima se nije znalo broja. Njenoj ljepoti nije bilo premca, ali ni oholosti. Koliko je god bila lijepa, toliko je bila i ohola. Ni jedan slikar nije bio dovoljno vješt s kistom, ni jedan pjesnik s perom, a ni jedan prosac dovoljno bogat da zaprosi njenu ruku. I zato su je svi u istom trenu obožavali, ali i prezirali. Nažalost, obožavali su samo njenu ljepotu, a prezirali nju. No netko je davno rekao da mladost prođe i starost brzo dođe. Ohola je ljepotica to prekasno shvatila. Kako je bora na njenom licu bivalo sve više, tako je i prosaca u njenom dvorištu bivalo sve manje. Uskoro su se slikari oduševili prirodom, a pjesnici ljubavlju. Nedugo zatim i ljepota ju je napustila, a ona tako osta samo ohola. Kako nitko ne voli ohole ljude, svi su je na kraju zaboravili. Tek tad shvati da ništa u njenom životu nije imalo smisla. Zato jedne večeri bolno zaplače na obali rijeke koja je tekla kraj njene kuće. Tad je prvi put istinski primijetila svijet oko sebe. Primijetila je kako su divne zvijezde i kao da ih možeš čuti dok trepere. Tek je tad spoznala da se zrikavac udvara kijesnici, a i da joj rijeka zbori zato jer ju je večeras prvi put slušala. Odjednom ugleda čudno zbivanje na površini rijeke, kao da se iz njenih kapi stvaralo neko nepoznato biće.

- Tko si? – upita.

- Ja sam Čuvar blaga.

- Meni ne treba nikakvo blago, ni površni ljudi koji su me voljeli samo zbog moje ljepote. Ja želim nekoga tko će voljeti pravu mene.

- Ja ti nisam došao dati ikakvo blago. Moje je blago očima nevidljivo, treba ga tražiti srcem. Ti si sve ove godine bitno tražila očima, a srce si u oholosti izgubila. Tek sad kad si se potpuno oslobodila svoje ljepote kao svog bremena, pronašla si svoje srce. I njime si vidjela ono bitno. Sve si ove godine bila zaokupljena samom sobom tako da nisi zamjećivala koliko su neke sasvim obične stvari veličanstvene. Tek sad kad istinski znaš cijeniti svijet, on će moći cijeniti tebe, a ne tvoju prolaznu ljepotu. Zato idi i budi sretna, jer su male stvari koje te okružuju najveličanstvenije. Možda si izgubila ljepotu, ali si dobila srce. A istinska ljepota dolazi iz srca. Jedino će te zbog toga netko voljeti, a ne zbog prolazne mladosti na licu.

Ona tako i učini. Čuvar blaga se stopi s površinom rijeke, koja osta mirna kao da se ništa nije ni dogodilo.

4 Svaki je kraj novi početak (nadam se da ste sve pročitali)

Dugo sam razmišljala što napisati na kraju ove priče. Skoro sam i odustala u želji bilo što dodati. Jer sve što bih napisala činilo se suvišnim. Željela bih još samo jednom ponoviti da se uvijek sjetite da je mali princ imao pravo kad je tvrdio da je bitno očima nevidljivo, da treba tražiti srcem. Čuvar je blaga to spoznao na težak način. Nemojte i vi počiniti njegovu grešku. Čuvajte svoje srce, jer ponekad plaćamo previsoku cijenu da bismo ga vratili. Dobro su to spoznali čovjek koji je volio samo sebe, razmaženo dijete i ohola ljepotica. Iako se čini da smo stigli na sam kraj priče, treba upamtiti da je svaki kraj novi početak.

Crtica o piscu

Ana Udovičić, djevojačko Bilić, rođena je 24. kolovoza 1980. u Šibeniku. Nakon završetka osnovne škole pohađala je Gimnaziju Antuna Vrančića u Šibeniku. Novinarstvo je diplomirala 2004. godine na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Još u osnovnoj školi pokrenula je i uređivala školski časopis „Šibenski gremlin“. U gimnaziji je također vršila dužnost glavnoga i odgovornoga urednika gimnazijskog lista „Memoari (m)učenika.“

Nakon rada na RTL televiziji i Televiziji Šibenik, radila je kao novinarka na Otočnom radiju Kornati, gdje je bila autorica emisija “Tragovima predaka” i “Iz bakine škrinjice”.

Od djetinstva se bavi pisanjem pjesama i proze. Osim bajke Čuvar blaga, dosada je objavila još dvije bajke za djecu – Tajnu bakina tavana i Vitezove Rata.

i sada kada ste stigli do kraja ne tugujte jer svaki je kraj novi početak

Sadržaj

I. DIO
ZAČETAK LEGENDE

1. Negdje oko sredine; ali krenimo kao da je ispočetka
(čitaj UVOD ako te je volja)

2. Odakle sve dolazi
(čitaj POČETAK ako te baš volja)

3. Priča o pravim junacima
(čitaj što god te volja)

4. U Čovjekovu svijetu
(glavno je da čitaš)

5. U potrazi za njom
(čitaj jer postaje sve zanimljivije)

6. Sretni kraljević

7. Prokletstvo Sretnog kraljevića

8. Zao Zli se vratio

9. Vječnost

10. Potraga za vremenom

11. Za djevojku sa suzama

12. Čuvar blaga

II. DIO
OSTVARENJE LEGENDE

1. Čovjek koji je volio samo sebe

2. Razmaženo dijete

3. Ohola ljepotica

4. Svaki je kraj novi početak
(nadam se da ste sve pročitali)

ŽIVOTOPIS

Oduvijek sam željela napisati priču o sporednim likovima: o patuljcima umjesto o Snjeguljici, o vilama umjesto o Trnoružici, o Zvončici umjesto o Petru Panu. Jer kad pogledate malo bolje, shvatite da se Snjeguljica ne bi spasila da nije bilo patuljaka. Isto je tako bilo i s Trnoružicom, i Petrom Panom, i tisućama drugih samo naoko bitnih likova, dok su pravi junaci ostali skriveni. Zato je ovo priča o pravim junacima koji nisu tražili slavu za svoja junaštva, već su ih napravili iz dobrote koja je ispunjavala njihovo srce.

(Ulomak iz knjige)